

DINAMITZAR LA LITERATURA INFANTIL I JUVENIL

#Seminari Entrelínies. Maig 2022

Biblioteques de Barcelona

Prescripció

Què és?

- Prescripció n. f.
  1. Ordre o manament que s'ha d'obeir o executar.
  2. Receita que fa el metge en què s'indica per escrit la preparació o l'administració d'un medicament.
  3. Conclusió o extinció d'un dret o d'una obligació:

Un mes després de comprar un article s'acompleix la prescripció del dret de reclamació.

No hem fet aquesta funció sempre els llibreters, professors i bibliotecaris?

Importància de donar valor a aquesta pràctica

Prescripció

Què és?

“Donar de llegir no implica una actitud condescendent i demagògica sinó que comporta l’actitud adulta d’oferir desafiaments, d’apropar a allò desconegut. La competència literària d’un infant es forma perquè existeix el **mediador** que ofereix llibres i lectures, compra llibres, regala la seva veu, porta el nen a la biblioteca...”

Daniel Pennac

Biblioteca Xavier Benguerel

Prescripció

Què és?

Aproximar-nos a l'infant/jove i **posar-nos al mateix nivell**

Crear un espai de **diàleg de "tu a tu"**

Conèixer les **preferències individuals**

Construir un itinerari lector d'acord amb

les **seves necessitats**

Foto: ©Júlia Baena

➡ **a cada lector, el seu llibre**

Biblioteca Xavier Benguerel

Hàbits de lectura

El mercat editorial

- definir quins han de ser els criteris per seleccionar el fons
- crear estratègies atractives de difusió

Quantitat ingent de novetats:

- gran nombre de llibres infantils i juvenils editats l'any
- modernitat líquida (G. Lartitegui)
- revistes especialitzades i blocs de referència

➡ **LLEGIR és indispensable**

Hàbits de lectura

Biblioteques

Hábitos de Lectura y Compra de Libros en España 2021:

després del descens l'any 2020, el nombre d'usuaris de les biblioteques remunta lleugerament

- La bona valoració de les biblioteques es manté:

8,2 sobre 10. (A Catalunya un 8,7).

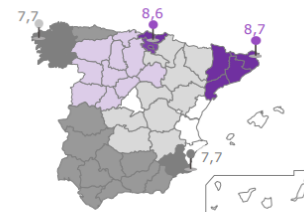
BIBLIOTECAS
ASISTENCIA A LA BIBLIOTECA EN EL ÚLTIMO AÑO

Base: Población de 14 o más años (4.811)

La nota de media que otorgan los españoles a su biblioteca habitual es de **NOTABLE ALTO** con un **8,2**

¿A qué tipo de biblioteca?

Base: Ha ido a una biblioteca (1.022)

Respuesta múltiple

89,3%

Pública

11,1%

Universitaria

4,8%

Escolar

0,9%

Bibliobús u otras

Biblioteca Xavier Benguerel

Hàbits de lectura

Recomanacions

No obstant això, es detecta que la població, a l'hora de triar les lectures, es basa en recomanacions d'amics, familiars, companys, etc., en un 49,9%; cerques a internet en un 31'8%; xarxes socials, fòrums, blocs, etc., en un 18,1% i biblioteques en un 3,4%.

Les dades evidencien que cal continuar treballant perquè les biblioteques esdevinguin prescriptores i mediadores culturals.

Foto: ©Elvira Mejías

Hàbits de lectura

Formació

- Personal qualificat i format
- El SDLIJ coordina un grup de treball de ressenyes (Bibarnabloc)
- Disseny de plans de formació continuada adreçats als responsables d'àrea

Hàbits de lectura

Infants

- llars amb menors de 6 anys en el que es llegeix a infants fins a un 75,9%
- el temps dedicat a la lectura d'aquests menors en més de 20' de mitjana
- els infants de 6 a 9 años que llegeixen llibres que no són de text (83,7%), però es manté el temps de lectura
- A mesura que l'edat notablement la proporció de lectors freqüents de llibres en temps lliure

Foto: ©Ara Llibres

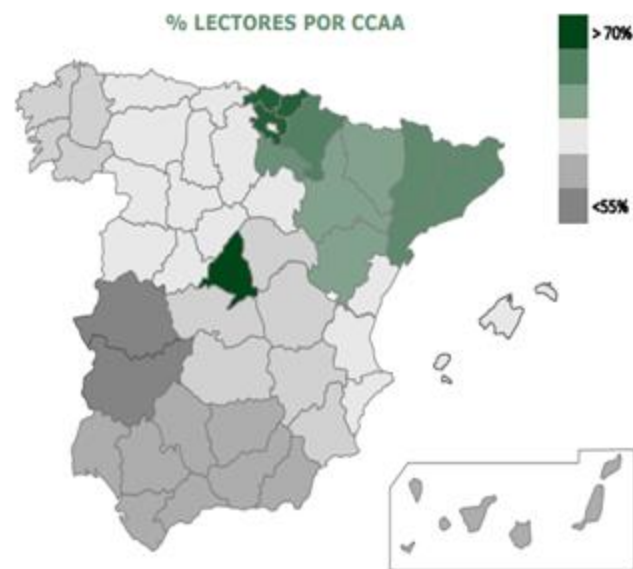
Hàbits de lectura

Els joves no llegeixen?

[Estudio. La lectura según los jóvenes](#) (Fundación Germán Sánchez Ruipérez)

LECTORES DE LIBROS EN TIEMPO LIBRE

Objectius

- conservar ([digitalització](#))
- estudiar
- difondre
- tot allò relacionat amb la producció, la promoció i l'estudi de la LIJ, amb una incidència especial sobre les obres i els autors de l'àmbit català

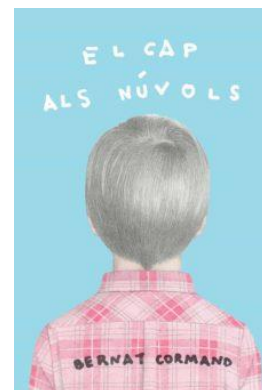
El més petit de tots,
text i dibuixos de Lola Anglada
(1937)

Els nens de la meua escala i Dites d'infant,
de Joan Salvat-Papasseit;
dibuixos d'Emili Ferrer (1979)

El més petit de tots, editat
per Libros del Zorro Rojo
(2021)

Lluny, de Martí i
Bernat Cormand
(2022)

Lluny, de Martí i
Bernat Cormand
(2022)

Materials de difusió

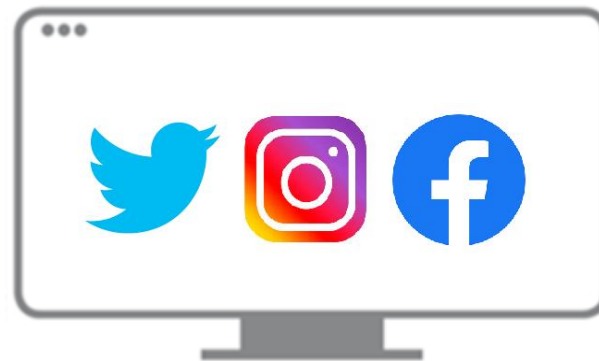
Les xarxes socials

El SDLIJ desenvolupa aquestes funcions a través de la creació i difusió de:

- guies temàtiques
- Butlletí de notícies
- dossier d'efemèrides anuals

Establir vincles i crear comunitat

Materials de difusió

Les xarxes socials

Bibarnabloc (el bloc de Biblioteques de Barcelona):

- ressenyes i seleccions
- entrevistes a autors i especialistes
- Butlletí de notícies LIJ

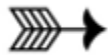
Biblioteca Xavier Benguerel

Materials de difusió

Les xarxes socials

- comunicar-nos amb els usuaris
- amb altres agents del sector
- o amb els acompanyants de la lectura

indispensable per establir vincles i crear comunitat

Informar i compartir de manera ràpida i directa:

- novetats editorials destacades
- premis literaris
- articles d'interès
- presentacions
- agenda d'activitats, etc.

Dinamització

Exposicions/Dins la biblioteca

- Ex Libris (La Llotja)
- Contes de la Guerra Civil
- 75è aniversari de La Galera
- Els llibres Pop-up
- Mercè Llimona (100 aniversari del naixement)
- Cuscusian+s
- Contes que venen i van
- Voltant per: Àsia, Àfrica...
- Pedra, paper...o joguina!

Dinamització

Exposicions/Fora de la biblioteca

Estrasburg (Projecte Etlettera)

[Congrés de novel·la històrica](#). El Born Centre de Cultura i Memòria

[Món llibre:](#)

Llibres pop-up, *La caputxeta vermella*,
La nostra Àlícia es fa gran (150 aniversari),
Hänsel i Gretel, *El flautista de Hamelín*

[Fira del Llibre Prohibit](#)

[Jornades “A la llum de Lull”](#)

Sala Beckett (*Ventafocs* i *Peter Pan*)

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Definir propostes

Tenint en compte:

- l'espai de la biblioteca
- efemèrides i esdeveniments
- la biblioteca, la seva ubicació, població, entitats del barri, etc.

Títol

Descripció de l'activitat

Agents col·laboradors

Objectius

Cronograma

Destinataris

Avaluació

Proposta de millora

Inici de nou cicle d'activitat

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Cicles

Per donar a conèixer l'obra d'un autor: Ungerer, Sendak, Munari, (...)

Taules rodones: sobre els clàssics, autoedició, aniversaris d'editorials: La Galera, Nórdica (...)

Sobre una temàtica específica:

- LiJ digital
- llibres pop-up
- llibres d'artista
- animació a la lectura
- Poesia
- àlbum (Setmana de l'Àlbum)
- narració oral
- contes clàssics, faules...

Homenatges: Fina Rifà, Maria Rius, Roser Capdevila, Bernat Cormand (...)

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Collita fresca

- àlbums
- còmic
- novel·la juvenil
- llibres de coneixements
- llibres d'art i creatius

Espai de trobada entre:

Llibreters:

A peu de pàgina, Abracadabra, Al·lots, La Caixa d'eines, Pati de llibres, Pebre Negre, La Petita(...)

Editors:

Andana, Bang, Base, Blackie Books , Cruïlla, Cuscusian+s, Dibbuku, Ediciones B, Ekaré, Fanbooks, Flamboyant, Kalandraka, Kókinos, Impedimenta, Lata de Sal, Maeva, Milrazones, Narval, Norma, Panini, Planeta, Salamandra, Siruela, SM, Tramuntana, Thule, Viena, Libros del Zorro Rojo, Océano, Viena (...)

Especialistes convidats

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Llegir imatges

Especialistes:

Ana G. Lartitegui, Ana Juan,
Arianna Squilloni,
Anna Castagnoli, Tàssies...

Il·lustradors:

Alba Marina Ribera, Ramon París,
Manuel Marsol, Ximo Abadía,
Aina Bestard,...

Espai de trobada entre:

Llibreters

A peu de pàgina, Abracadabra,
Al·lots, La Caixa d'eines, Pati de llibres, Pebre Negre, La Petita (...)

Editors, bibliotecaris, professors, amants de la LIJ

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Usuaris

Els usuaris que més consulten el fons o visiten l'SDLIJ són [alumnes i docents](#) de:

- magisteri de la UB, postgrau de Didàctica del Lleure de la UB
- graus, postgraus i màsters vinculats al món del llibre i la LIJ
- cicles de superiors en educació infantil
- escoles d'estiu de la Universitat Ramon Llull
- de l'Associació de Mestres Rosa Sensat

- col·lectius de professionals [bibliotecaris i investigadors](#) d'altres països: Suècia, Canadà, Itàlia, França, Eslovènia, Txèquia, Colòmbia, Xile o Perú

Activitats

Jornades professionals

- La [bona rebuda d'aquestes sessions](#) ens impulsa a continuar planificant les properes trobades

- la finalitat d'aquestes accions és [fer xarxa amb tots els agents del sector](#)
- potenciar les col·laboracions i [fent visible la producció LLI](#)

Activitats

Acció participativa

El dia 2 d'abril, Dia Internacional del Llibre Infantil i el naixement de Hans Christian Andersen

“Què vols trobar a la biblioteca?”

Lema d'enguany: “Les històries són ales que ajuden a emprendre el vol cada dia”

Organitza: àrea infantil Biblioteca X. Benguerel

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Acció participativa

B. Montserrat Abelló

Consulta i conclusions:

- els usuaris ens han fet propostes per ampliar alguns serveis (fons d'idiomes, presentacions de llibres amb autors i concerts)
- o crear-ne de nous (una màquina expenedora de begudes/menjar o una cafeteria)
- o crear ocasions en les quals els propis usuaris puguin tenir un paper actiu aportant el seu coneixement i habilitats i compartir-ho amb altres usuaris

Objectius de la biblioteca:

- establir una forta vinculació amb el seu entorn (usuaris i entitats)
- fomentar el paper de la ciutadania en l'anàlisi i generació de coneixement
- la seva relació amb la comunitat

En general la valoració de la biblioteca ha estat positiva, el 94,5% dels usuaris enquestats recomanen habitualment l'ús de l'equipament.

Activitats

Lletra Petita

- [Aperitius musicals](#). Audicions didàctiques (1-4 anys)
- [El Racó dels pares](#):
  - [Primeres passes](#). Propostes sensorials (1 a 4 anys)
  - [Què llegim](#). Seleccions temàtiques (familiars i educadors)
  - [T'interessa](#). Xerrades entorn del món dels infants
- [Llibres a escena](#). Propostes escèniques (3 a 9 anys)
- [Sac de rondalles](#). Narracions de contes (3 a 9 anys)
- [Diades concretes](#): Sant Jordi, Setmana de la poesia
- [Clubs de lectura per a infants i joves](#)
- [Tallers de descoberta](#). Sessions temàtiques dinàmiques entorn un tema (7 a 13 anys)

Activitats

Especialitzats o especialització de la biblioteca

Infantil i juvenil

Juvenil

Juvenil d'animè i manga

La ciència en la literatura

Literatura basca

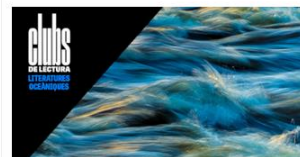
Literatura de viatges

Literatura fantàstica i ciència-ficció

Literatura, salut i ciència

Literatures oceàniques

“Atreueix-te amb els llibres” +8 anys

Queixalades de lectura (en veu alta), narració oral, pensar amb les mans, jocs teatrals, passar de lector/a a creador/a

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Especialitzats o especialització de la biblioteca

- Club de lectura sobre Joaquim Carbó (B. Poblenou-Manuel Arranz)
- B. Bon Pastor tenen dos clubs de lectura específics “Primeres Lectures” i “Lectures Compartides”
- B. Zona Nord en fan un club d'àlbum il·lustrat
- La proposta de club de lectura “Generació Z” de la B. Trinitat Vella
- B. Les Roquetes, B. Xavier Benguerel club de lectura juvenil, etc.

Activitats

Lletra Petita

El plaer de llegir es pot descobrir de ben petit

Les [40 biblioteques de Barcelona](#) ofereixen un ampli i variat ventall d'activitats infantils, juvenils i familiars

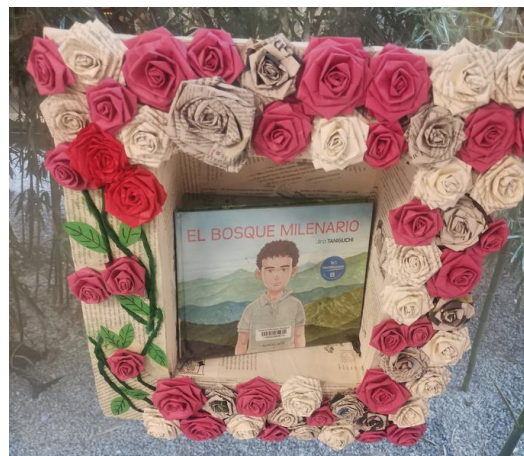
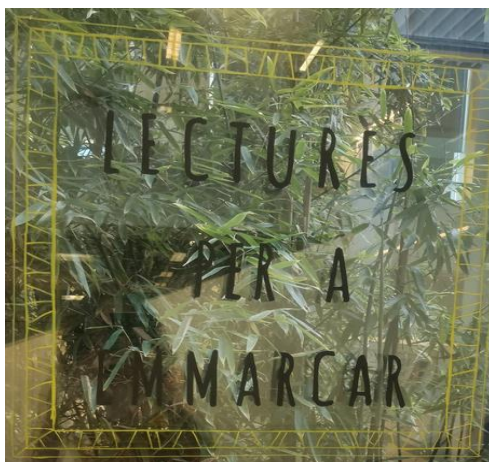

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Aparador-proposta de lectura

B. Camp de l'Arpa-
Caterina Albert

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Aparador-acció participativa

B. F. Bonnemaïson

Activitats

Aparador-acció participativa

B. F. Bonnemaïson

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Exposicions i dinamització de la col·lecció

B. Nou Barris

Bibliomaletes: d'exploradors i exploradores; de ciència; de la ciutat: sostenibilitat; de la diversitat (...)

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Exposició-joc

25 IMPERDIBLES

exposició-joc de llibres il·lustrats i àlbums per a infants

A la vitrina hi ha 25 pots i a cada pot hi ha un objecte

Cada OBJECTE té relació amb un LLIBRE

Ets capaç d'emparellar-los tots?

Posa el número del pot dins del cercle vermell

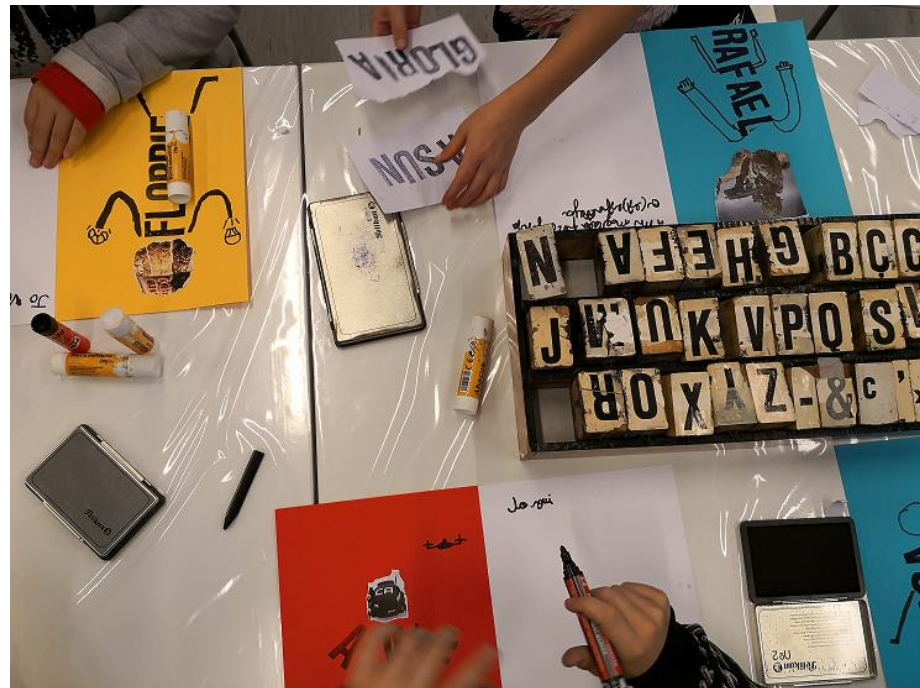
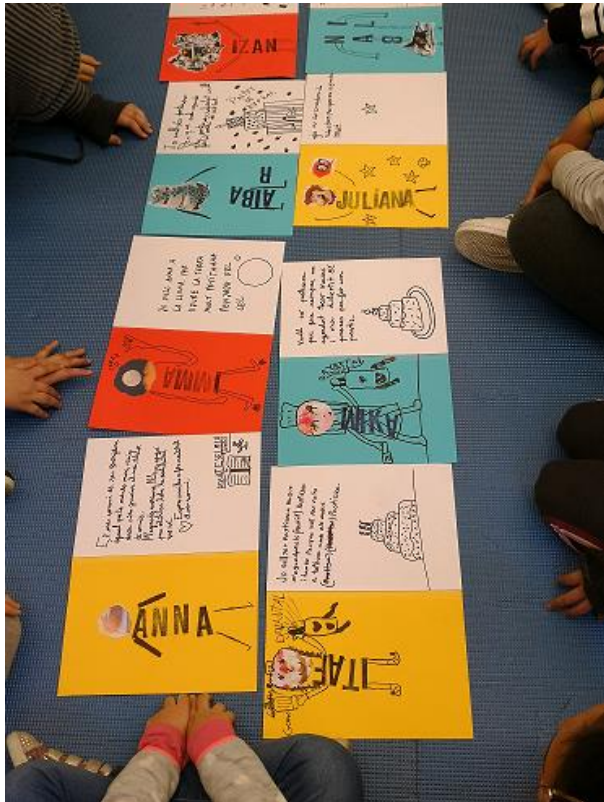

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Tallers

© Imapla

Cicle: Històries Increïbles

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Poesia

Taller de lipogrames per a famílies, entorn del llibre

44 La cobra de los montes

L c br d l s m nt s 45

La gota moja la gata maja, d'Olga Capdevila (B. Guinardó-Mercè Rodoreda i B. Bon Pastor)

Taller sobre el llibre *Petits Poemes* Joan Brossa (B. Sant Gervasi-Joan Maragall)

L'activitat Macedònia de poemes (B. Clarà i B. Vallcarca i els Penitents-M. Antonieta Cot)

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Foment de la lectura

Foto: © Iris González/Esther Pozo

Formació l'Acompanyament Lector, destinat a educadores i educadors de les escoles Bressol Municipals de Barcelona (SDLIJ)

Tallers de formació per a les educadores sobre literatura infantil 0-3 i narració oral (B. El Carmel-Juan Marsé)

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Foment de la lectura

Foto: ©Rosa Ferrer

Bateig lector. Cerimònia de benvinguda al món de la lectura a tots els nens de primer de primària
Un autor fa de padrí i tots els infants (uns 150) llegeixen un llibre del convidat (B. Zona Nord)

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Taller. Poesia

©Imapla

Jugar per a crear el vocabulari d'un autor. Una experiència poètica

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Taller. Llibre d'artista

© Rosa Ferrer

Taller al voltant de l'obra d'Hervé Tullet. B. Zona Nord (basat en una experiència de Laboratori de Marc Alabart)

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Acció amb el comerç local

ELS CONTES D'UBUNTU

belombe ba Ubuntu

EL JOC DEL BELOMBE

Ho saps tot dels llibres del Belombe Va Ubuntu 2022?

Segur que sí!

ESCANEA EL CODI QR
I RESPON AL QÜESTIONARI
GRÀCIES!

 Biblioteca Zona Nord

© Rosa Ferrer

Biblioteca Xavier Benguerel

Activitats

Booktrailers

©Valle Caballero

Alumnes de 2n d'ESO. *Booktrailers* és un projecte de foment de la lectura juvenil on els alumnes han de realitzar un trailer d'un llibre després de la seva lectura. A càrrec de Carles Alcoy

Biblioteca Xavier Benguerel

Aparadors culturals

Amb la il·lustradora Susie Hammer

Biblioteca Xavier Benguerel

Aparadors culturals

15è aniversari de l'editorial Libros del Zorro Rojo

Biblioteca Xavier Benguerel

Aparadors culturals

Blackie Books:
Gos Pudent

Aparadors culturals

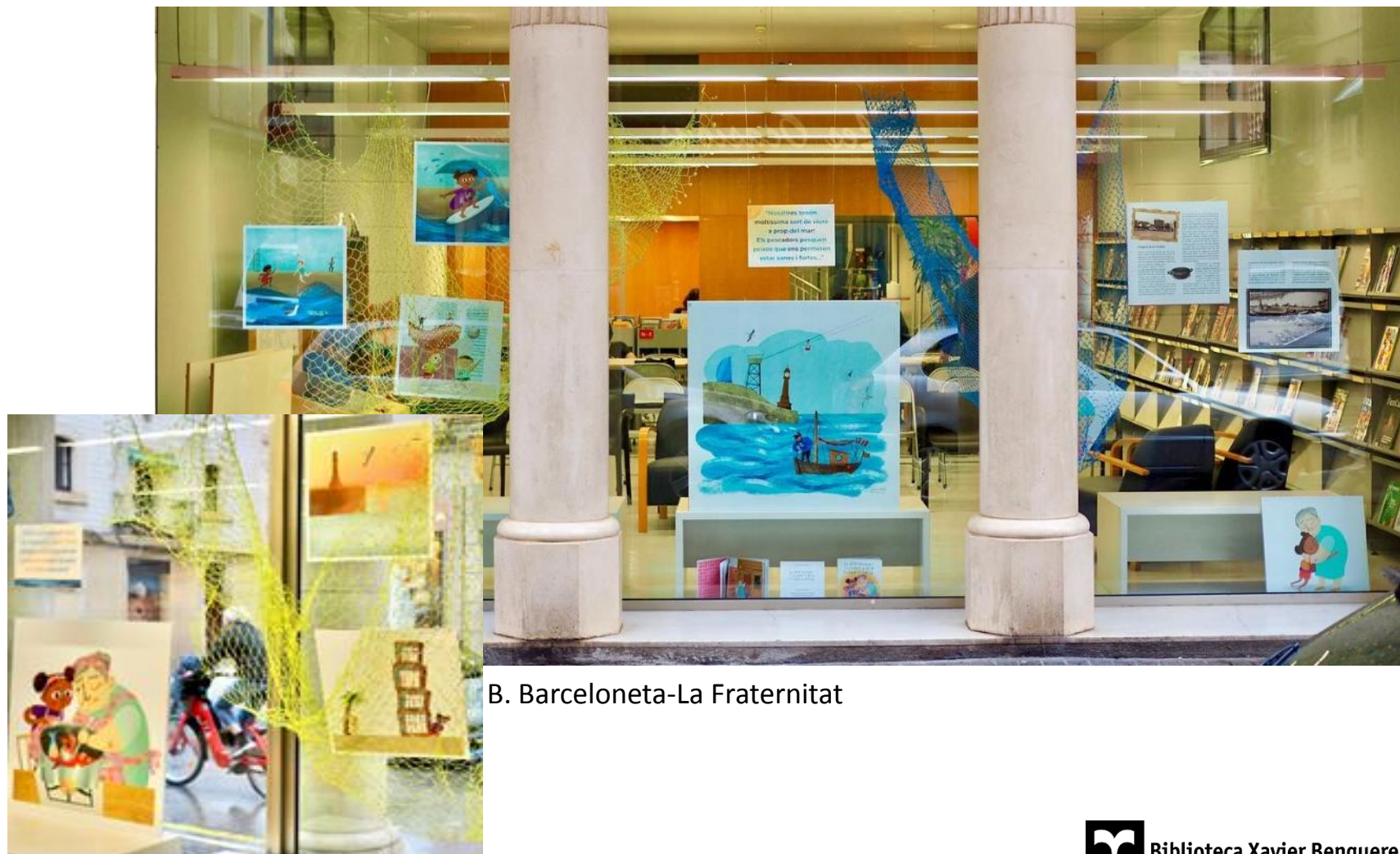
Col·laboració amb l'editorial Kókinos: Pippi Calcesllargues

Biblioteca Xavier Benguerel

Aparadors culturals

B. Barceloneta-La Fraternitat

Biblioteca Xavier Benguerel

Aparadors culturals

@aparadorsculturals

Biblioteca Xavier Benguerel

Aparadors culturals

@aparadorsculturals

Biblioteca Xavier Benguerel

Aparadors culturals

©caputxeta_llop

Biblioteca Xavier Benguerel

Aparadors culturals

Expo: Nasti de plàstic
@aparadorsculturals

Aparadors culturals

@aparadorsculturals

©Alejandro Jiménez

Aparadors culturals

Biblioteques de Girona

Biblioteca Xavier Benguerel

Aparadors culturals

Biblioteca de Manresa

Aparadors culturals

Biblioteca Xavier Benguerel

Biblioteca El Masnou

Aparadors culturals

Biblioteca Manresa

©Kristen Jarzombek

Aparadors culturals

Biblioteca Vallirana

Granollers Cultura

Biblioteca Xavier Benguerel

Aparadors culturals

Biblioteca El Clot-Josep Benet

© School Library Journal

Biblioteca Xavier Benguerel

Biblioteques
Vilanova
i la Geltrú

Aparadors culturals

Biblioteca SantPedor

Aparadors culturals

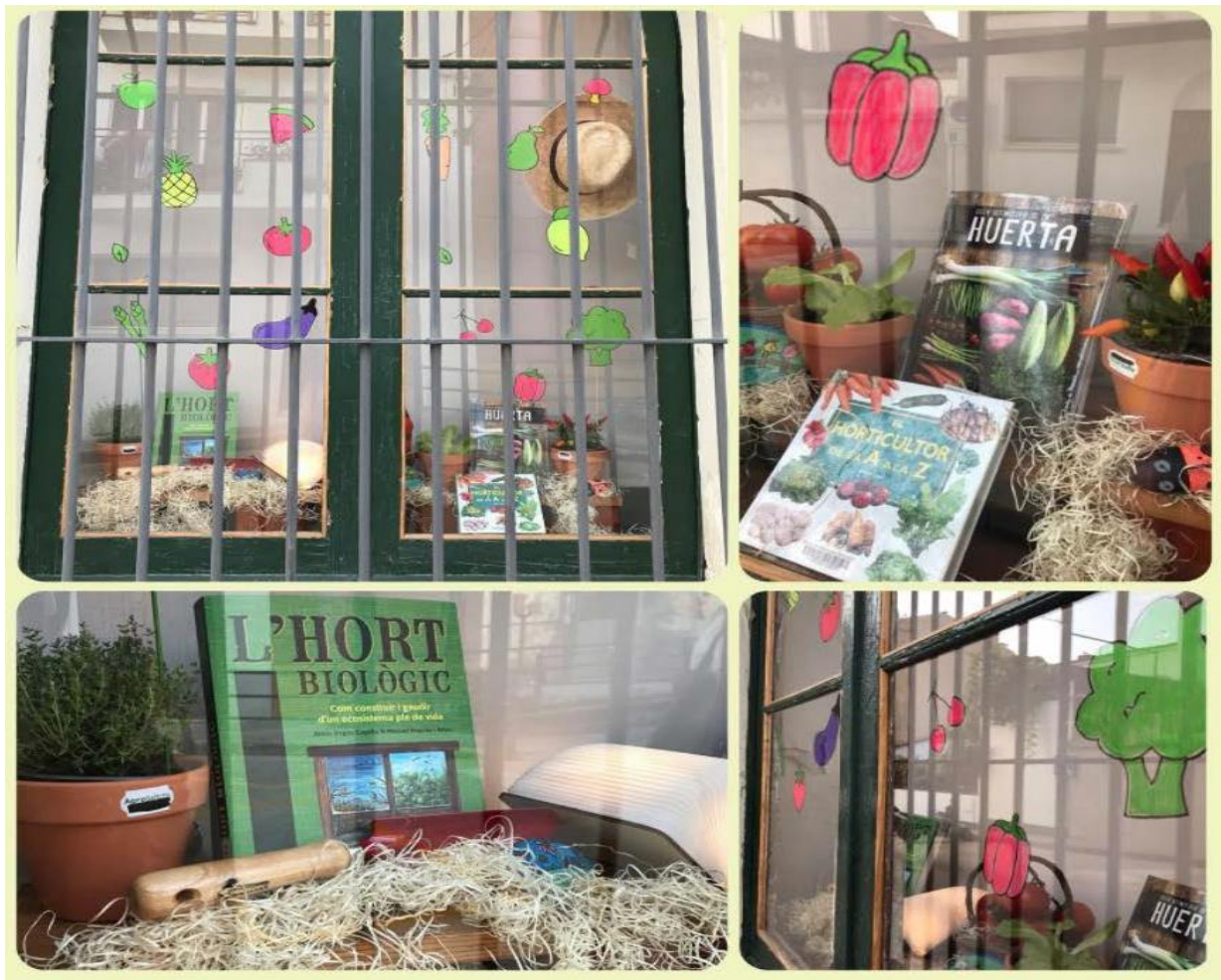
Rafael Tirado fotografia

Biblioteca Xavier Benguerel

Aparadors culturals

Biblioteca Xavier Benguerel

Biblioteca Arenys de Munt

Aparadors culturals

Schimelpfenig Library

©Claire Hird

©Brooklyn Hillary

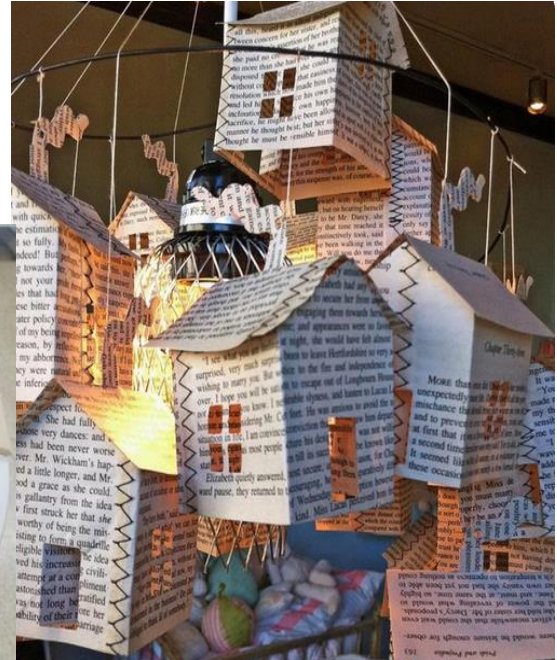
Aparadors culturals

B. Gòtic

B. Ramon D'Alòs i Moner

Aparadors culturals

Biblioteca de Manresa

Biblioteca Roca Umbert (Granollers)

Aparadors culturals

Biblioteca Xavier Benguerel

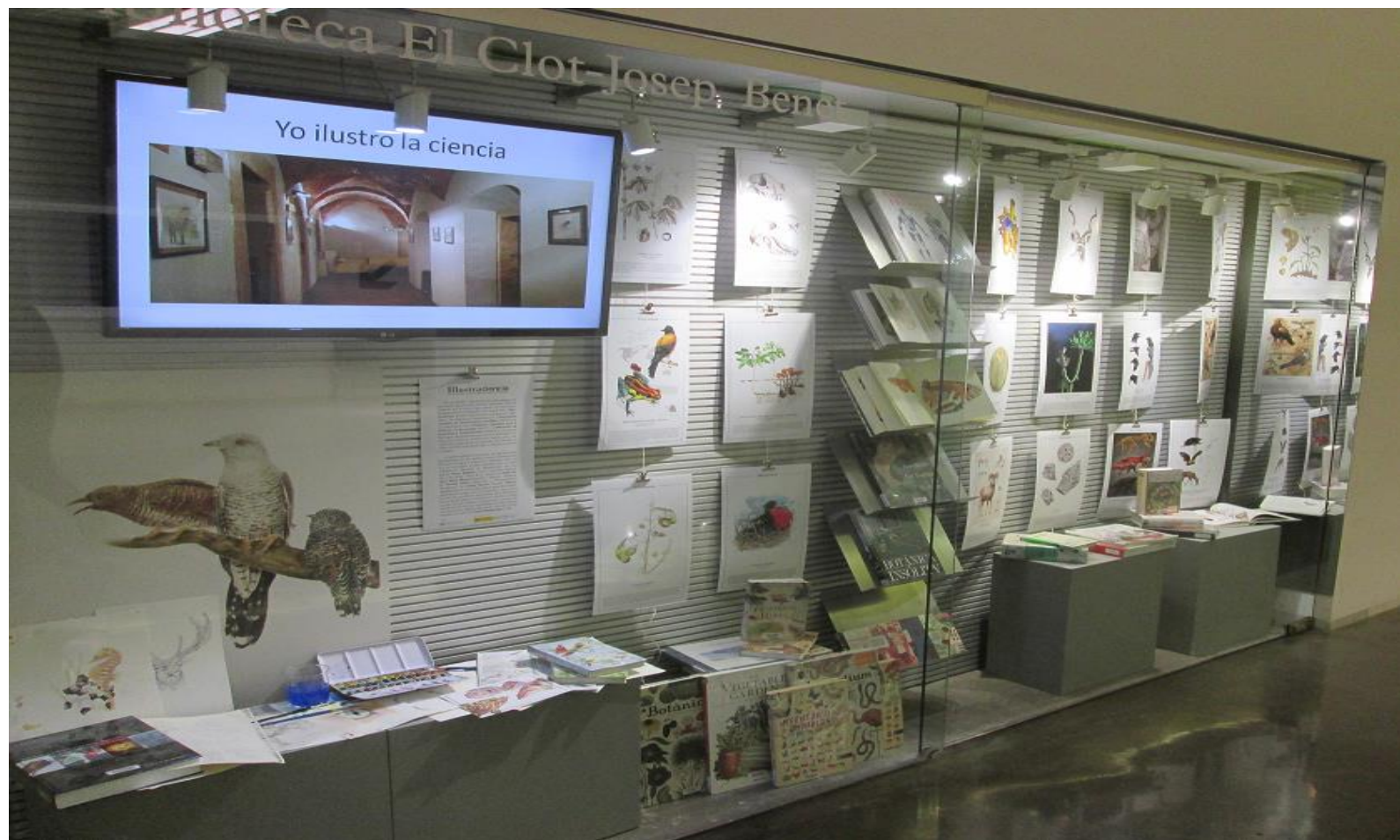
Aparadors culturals

Biblioteca Xavier Benguerel

Aparadors culturals

Biblioteca Xavier Benguerel

Aparadors culturals

Biblioteca Xavier Benguerel

Aparadors culturals

Biblioteca Xavier Benguerel

Aparadors culturals

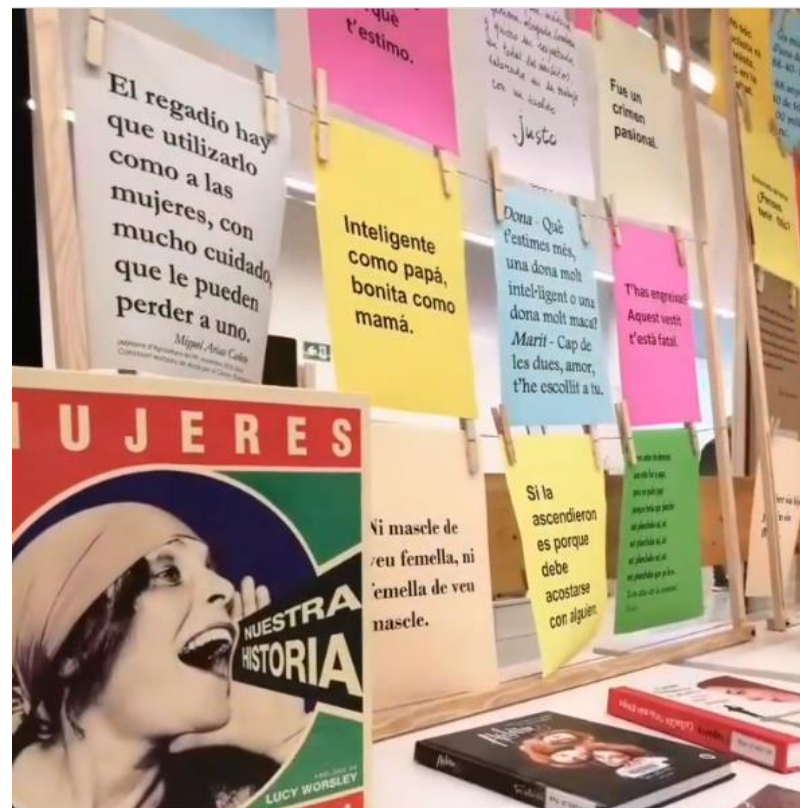
Biblioteca Xavier Benguerel

Aparadors culturals

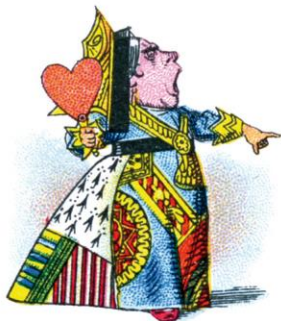

B. Montserrat Abelló

www.bcn.cat/biblioteques

**Gràcies
per la vostra atenció!**

Anna Herráez (SDLIJ)

herraezpean@diba.cat

sdlij@diba.cat

Biblioteques de Barcelona

Diputació
Barcelona

Ajuntament de
Barcelona